

Část modernizované vozovny už slouží tramvajím
▶ strana 2

Kameraman Pavel Němeček točil první týdny války na Ukrajině
▶ strana 4

Loosovy interiéry lákají na kulturní program
▶ strana 7

Po třech letech je opět otevřena jedna z největších synagog na světě

Plzeňská synagoga je významnou kulturní památkou nejen České republiky, ale i celé Evropy. Řadí se mezi největších synagog na světě. Od roku 2019 probíhala komplexní rekonstrukce vnitřních prostor a souběžně i oprava přilehlého rabínského domu. Celkové náklady na opravu dosáhly 100 milionů korun, majoritní podíl byl hrazen prostřednictvím dotací Evropské unie (IROP), zbylou část hradila Židovská obec Plzeň. Projekčně stojí za revitalizační architektonický Atelier Soukup, Opl, Švehla.

„Mám velkou radost, že po letitém úsilí se tato krásná budova a její okolí dočkaly kompletní rekonstrukce a konečně se otevřely veřejnosti. Cílem celého projektu nebylo pouze navrácení synagogy do žádoucího stavu, ale zároveň přestavba celého komplexu budov pro široké využití, které dalece přesahuje jeho původní sakrální význam. Obnova byla z většiny financována z veřejných zdrojů, a proto chceme, aby v budoucnu co nejvíce sloužila veřejnosti. Rádi bychom, aby byla významným místem na kulturní mapě města a prostorem pro živou kulturu,“ uvedl předseda Židovské obce Plzeň Jiří Löwy.

Městská příspěvková organizace Plzeň-TURISMUS nově zařazuje do své nabídky komentované prohlídky této pseudorománské budovy s maurskými prvky otevřené v roce 1893, která byla postavena z prostředků, jež mezi sebou vybrali pl-

Velká synagoga v Plzni byla po třileté rekonstrukci za velkého zájmu veřejnosti slavnostně otevřena 10. dubna.

Foto: Dmitry Vegelin

zeňští Židé. „Každé pondělí od 15:30 hodin nabídneme prohlídku Velké synagogy a rabínského domu, v němž je nově vybu-

dovaná židovská rituální lázeň mikve, které se věnuje i speciální expozice. Dále také budeme několikrát týdně pořádat prohlídky

Velké synagogy a jedné z věží. Vstupenky je možné zakoupit osobně v infocentrech nebo na portálu Plzeňská vstupenka,“ in-

formovala Jaroslava Panušková, vedoucí průvodců z Turistického informačního centra města Plzně. **(red)**

Výstavy připomínají operaci Anthropoid i její plzeňské stopy

Operace Anthropoid byl krycí název pro parašutistický výsadek vyslaný za druhé světové války z Velké Británie na území Protektorátu Čechy a Morava. Tvořili ho vojáci československé exilové armády Jozef Gabčík a Jan Kubiš. Jejím hlavním cílem bylo uskutečnit likvidaci zastupujícího říšského protektora a šéfa RSHA Reinharda Heydricha, což se nakonec stalo 27. května 1942. Účastníci operace zaplatili za svůj čin životem, když spolu s dalšími výsadkáři zemřeli 18. června 1942 v boji s přesilou nacistických vojáků v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze. Osmdesáté výročí této významné historické události připomínají v Plzni od konce dubna do 25. května dvě výstavy.

Venkovní výstava připravená a zapůjčená Československou obcí legionářskou a Iniciativou A je umístěna na Anglickém nábřeží na piazzettě poblíž budovy

Komerční banky. Je věnována nejen průběhu samotné operace Anthropoid, ale také všem statečným mužům a ženám, kteří se zapojili do odboje během druhé světové války.

Druhá výstava v mázhauzu radnice s názvem **Anthropoid a Plzeň**, na jejíž přípravě se podíleli historici Vlastislav Janík, ředitel Památníku národního útlaku a odboje Panenské Břežany, a Jaroslav Čvančara, připomíná osudy rodin z Plzně a okolí, které parašutistům pomáhaly.

Parašutisté z Anthropoidu měli být podle původního plánu vysazeni u Ejpovic na Rokycansku. Jozef Gabčík a Jan Kubiš měli kontaktní adresy na plzeňské rodiny, které byly zapojeny do odboje proti nacistům. Do západočeské metropole dorazili z Nehvizd vlakem přes Rokycany 30. prosince 1941 a smluveným heslem se ohlásili u rodiny Králových, která žila v činžovním domě v ulici Pod

Takto vypadá jeden z panelů výstavy v mázhauzu plzeňské radnice. Připomíná osudy plzeňských rodin, které pomáhaly parašutistům.

Záhorskem. Královi, rodinu tvořil policejní inspektor Václav, jeho manželka Pavla a sedmnáctiletá dcera Helena, jim hned ten den poskytli útočiště. Ukrývali je celkem několik týdnů nejen ve svém bytě, ale i v chatě u radobyčického mlýna. Václav Král zajistil parašutistům také falešné legitimace a pracovní knížky. U Králových se až do 27. května 1942, kdy byl uskutečněn atentát na Heydricha, scházeli nejen Gabčík a Kubiš, ale také účastníci dalších výsadek, jako byly Silver A i Out Distance, a spráda-li u nich například plány, jak pomoci britskému letectvu bombardovat plzeňskou Škodovku, která byla významnou zbrojovkou, jež zásobovala německou armádu. Mezi těmi, kdo se u Králových scházeli, byl i Karel Čurda, který později parašutisty i ty, kdo jim pomáhali, zradil.

Karel Čurda 16. června 1942 udal gestapu rodiny, které s parašutisty spolu-

pracovaly. Gestapo zatklo rodinu Králových v jejich bytě hned den poté. Při výsleších si Václav Král počínal velmi statečně, a tím zachránil životy těch, kteří vystavili parašutistům falešné doklady, i těch, kteří v Plzni ukrývali další parašutisty. Královi zemřeli téhož roku v říjnu v koncentračním táboře v Mauthausenu v Rakousku. Jejich hrdinství i čin Kubiše a Gabčíka připomínají busty a pamětní deska na domě v ulici Pod Záhorskem 1.

Další pamětní desky na domech v Čechovské ulici 34, kde žili manželé Bejblovi, na Klatovské třídě 78, společné adrese rodin Hrdličkových a Františka Krále, a v Resselově ulici 4, který byl domovem rodiny Kučerových, pak připomínají statečnost, odvahu a hrdinství dalších občanů Plzně, kteří napomáhali parašutistům výsadek Anthropoid, Silver A a Out Distance a také byli popraveni v Mauthausenu. **(red)**

Část modernizované vozovny už slouží tramvajím

Od dubna je na Slovanech ve zkušebním provozu hala pro opravy a údržbu tramvají

Na rozsáhlé střeše modernizované tramvajové vozovny budou zelené střechy, které sníží míru tepelné zátěže a přispějí k hospodárnému využívání dešťové vody. Přebytečná voda bude jímána do nádrže a dále využita jako voda technologická pro mytí tramvajových vozidel.

Foto: Vít Štaif

Nová hala oprav a údržby má čtyři paralelně vedené průjezdné koleje, které jsou oddělené stěnami – mycí linku, koleje na denní údržbu a na opravy podvozků a soustružnické pracoviště. Na každou kolej se vejdou tři dlouhé soupravy, každá o délce zhruba 35 metrů.

Foto: Vít Štaif

Rekonstrukce tramvajové vozovny na Slovanech je jednou z největších investičních akcí v historii Plzeňských městských dopravních podniků (PMDP), celkové náklady jsou vyčísleny na 1,7 miliardy korun. Kromě nesrovnatelně vyšší kvality technického vybavení poskytne vozovna i lepší zázemí pro zaměstnance. Novinkou budou ploché zelené střechy – největší projekt svého druhu v České republice. V dubnu už byla do zkušebního provozu uvedena hala pro opravy a údržbu tramvajů.

Tramvajová vozovna Slovanů slouží svému účelu od roku 1943. Kvůli nedostatečné kapacitě a špatnému technickému stavu objektu, hlukové zátěži z provozu vozovny nebo chybějícímu vybavení byla nutná její rekonstrukce, která začala v říjnu 2020. „Celkové náklady byly stanoveny na 1,7 miliardy korun, a i přes současnou složitou dobu nedošlo k jejich výraznému navýšení. Navíc se nám podařilo získat dotaci ve výši 720 milionů korun z fondů Evropské unie, část zaplatíme z vlastních zdrojů a využijeme také úvěry od komerčních bank. Jde tak o jednu z největ-

ších investic v historii naší společnosti,“ uvedl generální ředitel PMDP Jiří Ptáček.

Práce celou dobu probíhají za plného provozu, část tramvajů je odstavena ve vozovně, část na konečných a běžně nevyužívaných točkách po městě. Nové uspořádání vozovny zásadně sníží míru hlukovosti pro okolní zástavbu a zlepši životní prostředí. Haly jsou projektovány tak, aby zajistily krytý odstav pro všechny tramvaje. Na všech budovách vozovny budou zelené střechy, celkem půjde o 13,5 tisíc metrů čtverečních, což představuje jeden z největších projektů

svého druhu v České republice. Vozovna bude také moderně vybavena, například myčkou tramvajů, diagnostikou kol, průjezdnými kolejemi usnadňujícími provoz ve vozovně a především adekvátním zázemím pro zaměstnance dopravních podniků. Součástí modernizace areálu vozovny jsou také úpravy části Slovanské aleje – přeložení vodovodních řadů a veškerých inženýrských sítí, vybudování veřejného osvětlení, telekomunikačních zařízení, sítí pro plyn a elektřinu, trolejového vedení. Nový povrch získala vozovka i přilehlé chodníky. Vybudován

byl vjezd do vozovny na východní straně Slovanské aleje, což umožňuje příjezd a výjezd tramvajů od Koterovské ulice. Rozsáhlá vjezdová harfa pak v areálu vozovny rozvětluje koleje do nových hal oprav a odstavu.

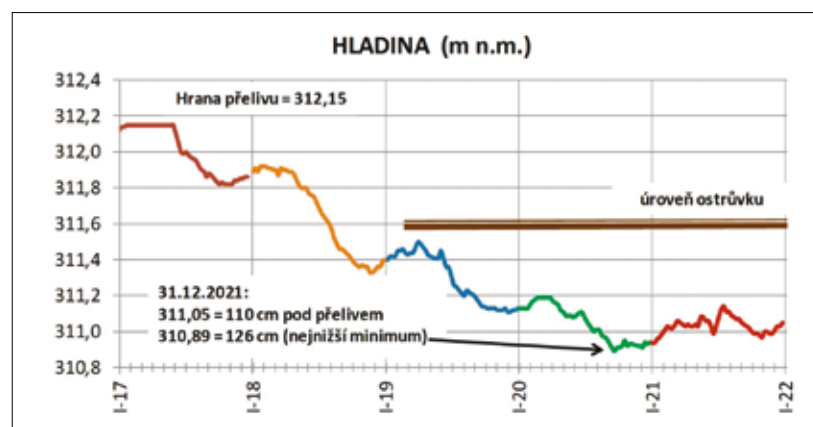
Od dubna už je ve zkušebním provozu hala pro opravy a údržbu tramvajů. Představuje velký milník v rekonstrukci celé vozovny. Díky tomu může dojít k demolici poslední stojící haly kontrolních prohlídek a v pokračování stavby objektu pro odstav tramvajů a provozně-administrativní budovy. (red)

Plzeň buduje zařízení pro napouštění boleveckého rybníka

Na jaře začala výstavba zařízení k úpravě vody pro Velký bolevecký rybník. Za objekt na jímání vody z řeky Berounky a zařízení na její čištění i potrubí, které vodu povede, Plzeň zaplatí 60,2 milionu korun včetně DPH. První vodu by měl oblíbený plzeňský rekreační rybník dostat v průběhu letošního září. Zhotovitelem je STAVMONTA spol. s r. o. Za město má projekt na starosti Správa veřejného statku města Plzně.

Nový jímací objekt na vodu z řeky Berounky a potrubí, které bude vodu odvádět, jsou budovány v objektu čistírny odpadních vod v Jateční ulici, kde bude také postavena nová budova úpravy vody vybavená potřebnou technologií. Součástí stavby je i položení potrubí se zajištěnou výpustí, které bude přivádět vyčištěnou vodu do rybníka. Doplnovat vodu bude možné i deset měsíců v roce v objemu až 20 litrů za vteřinu při zachování minimálního zůstatkového průtoku v Berounce. Práce potrvají přibližně šest měsíců, voda by měla do rybníka začít přitékat v průběhu září.

Hladina Velkého boleveckého rybníka je v posledních letech pod dlouhodobým

Vývoj výšky hladiny Velkého boleveckého rybníka v letech 2017–2021 podle měření Správy veřejného statku města Plzně. (Zdroj: Jindřich Duras)

normálem. V listopadu 2020 klesla na dlouhodobé minimum asi 1,26 metru pod dlouhodobý normál, nyní je 1,05 metru pod normálem. Pokles město sleduje od mimořádně suchého roku 2017, kdy došlo ke snížení asi o 30 centimetrů, v roce 2019 byl pokles již o 104 centimetry a dále pokračoval. Pokles hladiny na podzim 2020 představoval maximální úbytek vody ve výši asi 480 tisíc kubických metrů, aktuální úbytek je asi 410 tisíc

kubických metrů. Spolu s podzemní vodou chybí podle odhadů v rybníce asi 600 tisíc kubických metrů vody. I když rok 2020 již nelze považovat vzhledem k množství ročních srážek za suchý, docházelo k dalšímu poklesu. Podle odborníků je evidentní, že nádrž má spojitost s hladinou podzemní vody. Ta v minulých letech klesla na velmi nízkou úroveň a v roce 2020 již nebyla saturována. Proto se město rozhodlo situaci řešit. Stáva-

jícím zdrojem vody je kromě srážek také Bolevecký potok, který ale do rybníka aktuálně nepřivádí téměř žádnou vodu.

Město vybíralo z několika řešení, v úvahu přicházela voda z vrtů, z čistírny odpadních vod nebo přečištěná voda z Berounky. Zastupitelé nakonec rozhodli o vybudování zařízení s technologií na jímání a čištění vody z řeky Berounky, které bylo ekonomicky výhodnější a umožňovalo dodávat do Velkého boleveckého rybníka dostatečné množství vody. Pro ekosystém rybníka je zásadní, aby se čistá voda neznečistila sloučeninami fosforu a bakteriologicky-organickými mikrokontaminanty, jako jsou zbytky léčiv, hormonální látky atd., a aby se do rybníků nezavlekl račí mor prostřednictvím spor. Na tyto faktory byla navržena také úprava vody. Velký bolevecký rybník tak bude dostávat vodu podobného složení, jako v něm již je. Počítá se s tím, že zařízení, které začne na podzim pracovat, pojede naplno, než se hladina dostane na dlouhodobý normál, což může trvat i několik let. V případě potřeby jej bude následně možné opět zapojit bez nutných nákladů na zakonzervování, řešení je tedy dlouhodobé a v podstatě trvalé. (red)

Kruhový objezd bude u Tyršova mostu

Plánovaná výstavba kruhového objezdu v křížení ulic Edvarda Beneše a Zborovské začala 11. dubna. Na ni zároveň navazuje oprava povrchu v ulici Edvarda Beneše od železničního viaduktu k teplárně. Průjezd místem je výrazně omezen, přes Tyršův most ve směru od Radobyčic projedou v době stavby jen vozy MHD a cyklisté. Automobilová doprava může projet jen jednosměrně z Doudlevec přes Tyršův most do Radobyčic anebo ulicí Edvarda Beneše na Bory, pro druhý směr je nutné používat objízdou trasu. Stavba by měla být dokončena v září. Díky vybudování kruhové křižovatky u Tyršova mostu se zlepši plynulost provozu a odstraní se dlouhé čekání řidičů příjezdících do křižovatky ze Zborovské ulice. Stavba kruhového objezdu neovlivní záměr města Plzně vybudovat vodovod a kanalizaci v lokalitě na Výsluní za Tyršovým mostem. S tímto projektem město čeká na vhodné dotační tituly.

Pavla Fáberová: Máme si být blízcí

Nezisková organizace Blízky soused v dubnu představila nový projekt. Jmenuje se Rodina učí rodinu a je financován prostřednictvím Norských fondů – program Lidská práva. Jeho cílem je posílit inkluzi a postavení Romů prostřednictvím motivačních aktivit pro romské děti, studenty a rodiny. Realizace projektu potrvá do roku 2024 a je připravována ve spolupráci s 22. základní školou Plzeň.

Spolek Blízky soused se věnuje práci s romskými dětmi a rodinami už od roku 2010. U zrodu stála Pavla Fáberová, která je jeho předsedkyní. Ta se však práci s romskými dětmi věnuje daleko déle, už od roku 1990. „Prvním impulsem k této práci byla nejspíše má víra v Boha. Byla jsem plná ideálů a chtěla jsem pomoci. Viděla jsem, v jakých podmínkách romské děti vyrůstají, a přišlo mi to strašně nespravedlivé, jak omezené mají možnosti jen proto, že jsou Romové, jen proto, že se nenarodili o pár ulic vedle, jen proto, že jejich rodiče jim například nejsou schopni pomoci s domácími úkoly. Pro ně je totiž často mateřský jazyk romština a dělat úkoly v češtině je tedy opravdu velmi těžké. Uvědomila jsem si, jak moc se vzájemně mlijíme. Jak moc si navzájem nerozumíme a místo toho, abychom se jeden od druhého naučili dobré věci, tak se vzájemně odsuzujeme,“ svěřila se Pavla Fáberová. Dodala, že se často ocitá mezi dvěma kameny: „Romům vysvětluji, že nejsou všichni ‚gadžové‘ rasisti, a mezi Čechy zase vysvětluji, že nejsou všichni

Pavla Fáberová (vlevo) s dětmi, které navštěvují aktivity spolku Blízky soused.

Foto: archiv organizace

Romové lháři a kriminálníci. S dětmi je to však mnohem jednodušší. Nezajímá je, jakou kdu má barvu, ale jestli je s ním legrace a zda je spravedlivý.“

Základ pracovního kolektivu organizace Blízky soused tvoří rodina Pavly Fáberové. Říká, že jejich pět dětí se do této služby narodilo: „Nemám nad ně věrnějších a schopnějších spolupracovníků. Nemají to vždy

snadné ani s romskou komunitou, ani se svou nestandardní matkou, ale jsou velmi stateční.“

Blízky soused se věnuje pěti desítkám rodin. „Mnohé děti známe od perinky, s mnohými jsme ušli dlouhou cestu, v některých rodinách působíme už ve třetí generaci,“ poznamenala Pavla Fáberová.

Hlavní činností organizace je zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež romského původu ze sociálně vyloučených lokalit. Pořádá letní pobytové tábory i tábory příměstské, kroužky, workshopy, doučování, výlety... Týdně má zhruba osm pravidelných aktivit a ročně až 50 akcí. Do práce organizace Blízky soused je zapojeno na tři desítky dobrovolníků. (haj)

Pracovníci magistrátu pomohli potřebným rodinám

Místnost plná potravin, hraček i drogistického zboží. Takový byl výsledek sbírky s názvem Nový začátek, kterou organizuje Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně už od roku 2013.

Do sbírky mezi 1. až 11. dubnem přispěli nejen zaměstnanci plzeňského magistrátu, ale i občané, kteří výzvu zachytili na sociálních sítích. Výtžek sice nebyl tak velký jako v předchozích letech, což je dáno především skutečností, že podobné sbírky, cílené zejména na pomoc běžencům z Ukrajiny, jsou stále aktivní napříč společností, ale i tak bude možno podělit všechny, pro které byla sbírka zamýšlena.

Pracovnice magistrátního odboru sociálních služeb třídí sbírku Nový začátek.

Foto: Martin Pecuch

„Ve sbírce nechyběly hygienické potřeby, hračky a pochopitelně potraviny – jak ty trvanlivé, tak pochutiny, které patří k Velikonocům,“ uvedla vedoucí oddělení Pomáhající Plzeň Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně Lucie Hovorková. Dodala, že vybrané věci ze sbírky rozdělili potřebným – především maminkám s dětmi do azylových domů. „S rozdělením nám pomohly plzeňské neziskové organizace a také magistrátní odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování, který podělí své klienty,“ upřesnila Lucie Hovorková s tím, že vše bylo rozvezeno ještě před Velikonocemi, aby na svátky měly rodiny dostatek potravin a mohly si třeba upéct mazanec a pro děti připravit sladkou koledu. (haj)

Podpoří náhradní rodiče

„Jste babička, děda, teta nebo strýc a máte svěřené dítě do péče jiné osoby? Nevíte si občas rady? Pak je tady pro vás nový projekt, který má za cíl podpořit právě skupinu pečujících, kteří nejsou pěstouni a dítě mají soudem svěřené do péče.“ To je výzva, s níž přišlo Sdružení pěstounských rodin. To připravilo projekt s názvem Edukace osob s dítětem svěřeným do péče jiné osoby, který byl podpořen Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a jehož hlavní náplní je vzdělávání a podpora pečujících osob.

Od května do prosince letošního roku se bude konat celkem šest seminářů s kapacitou 12 osob. Projekt je pro účastníky zdarma a zájemci se mohou hlásit osobně na adrese sdružení Houšková 25, Plzeň (kde se budou konat semináře), na tel. 730 190 299 nebo na e-mail: vachulkova@pestouni.cz.

Šikovné ruce se vrátily

Po dvouleté přestávce se na Zelený čtvrtek vrátila na plzeňské velikonocní trhy tradiční prodejní výstava Šikovné ruce. Na ní mohli lidé zakoupit výrobky z terapeutických dílen zdravotně postižených z Plzně a okolí. Zájem veřejnosti byl, stejně jako v předchozích letech, velký. Kvalitní rukodělné práce v podobě různých velikonocních dekorací i drobných textilních výrobků vytvořili klienti Centra pobytových a terénních služeb Zbůch, Sdružení Ty a Já, Sociálních a prorodinných služeb Motýl, Spolku neslyšících Plzeň a spolku Tak pojd' s náma. S novinkou ze zcela jiné oblasti než rukodělné se představilo Sdružení občanů Exodus, které na náměstí prezentovalo své dovednosti v oblasti digitalizace v rovině převodu kazet VHS, rodinného fotoalba či diazitivů do digitální podoby. (red)

Akci Šikovné ruce vrátil na letošní velikonocní trhy na náměstí Republiky Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně. Foto: Martin Pecuch

Senior Expres je tu pro vás

Služba na zavolání Senior Expres funguje v Plzni již osm let. Od roku 2023 se dočká změn. Podněty k nim mohou podávat sami senioři.

Senior Expres provozují Plzeňské městské dopravní podniky (PMDP) od 1. dubna 2014 na základě objednávky Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně.

Od července tohoto roku přechází objednávka této služby pod Úsek veřejné dopravy a cyklodopravy Správy veřejného statku města Plzně a nově se k ní přidá i provozní stránka služby Senior Expres a doprava pro zdravotně postižené.

Úsek veřejné dopravy a cyklodopravy vyzývá proto všechny, kteří Senior Expres užívají nebo využívat chtějí, aby zaslali své podněty na jeho možná zlepšení na e-mailovou adresu seniorexpres@plzen.eu, případně zavolali na telefon 378 037 213 do 20. května 2022.

Plzeň získala dotaci na integraci cizinců

Město Plzeň získalo od Ministerstva vnitra České republiky dotaci ve výši 1,256 milionu korun, která je určena na realizaci projektu s názvem Podpora integrace cizinců na lokální úrovni v roce 2022.

„Když jsme loni v listopadu podali ministerstvu vnitra žádost o dotaci na tento projekt, ještě jsme nemohli předjímat události, které nastanou v souvislosti s válkou na Ukrajině a jak moc nálehavé bude pomoci lidem, kteří v Plzni hledají azyl, s jejich začleněním do společnosti,“ uvedla vedoucí Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně Alena Hynková. Získaná dotace bude využita zejména na pořádání jazykových kurzů češtiny pro cizince, které odbor sociálních služeb pořádá v 11 modifikacích. Dále bude využita k dalšímu vzdělávání pedagogů, kteří pracují s dětmi s odlišným mateřským jazykem, i k doučování těchto dětí. Díky dotaci bude také možné pořádat informační semináře pro cizince a zajistit předávání relevantních informací nově přichozím, a to i v rámci neformálního setkávání komunit. Město Plzeň prostřednictvím Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně pořádá jazykové kurzy pro cizince ze třetích zemí a další aktivity vedoucí k jejich začlenění do společnosti už druhou desítku let. Kurzy i všechny další aktivity jsou zdarma. Výše dotace ministerstva vnitra v hodnotě 1,256 milionu korun činí cca 80 procent částky, o níž město Plzeň žádalo. Krácena byla z nedostatku finančních prostředků, které jsou vzhledem k uprchlické krizi z Ukrajiny potřeba jinde. Finanční krytí ve výši posledních 10 procent nákladů na tento projekt zajistí ze svého rozpočtu Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně.

Rozhovor Kameraman Pavel Němeček točil první týdny války na Ukrajině

Plzeňský rodák říká, že lidé na Ukrajině jsou velmi odhodlaní a vědí, proč bojují

Pavel Němeček, rodák z Plzně, byl od prvních válečných okamžiků na Ukrajině. Je členem zahraniční redakce České televize, kde pracuje jako kameraman. Spolu s reportérem Václavem Černohorským informovali diváky o válečném dění téměř pět týdnů. Denně vstupovali na televizní obrazovky často i třikrát, ať již šlo o reportáže, nebo živé vstupy. Je kameramanem, ale protože pracuje spolu s reportérem jen ve dvoučlenném týmu, má na starosti i řadu redaktorských povinností – shánět a ověřovat informace.

Pavel Němeček začal svou profesní kariéru jako fotoreportér ČTK nejprve v redakci v Karlových Varech a poté v Plzni, kde strávil deset let. Jako kameraman pracoval v regionálních redakcích České televize, posléze se stal členem zahraniční redakce.

Kdy jste na Ukrajinu dorazili?

Ve chvíli, kdy vypukl válečný konflikt na Ukrajině, jsem byl v Maďarsku. Pracovali jsme na reportáži o migrantech, kteří procházejí hranicemi ze Srbska do Maďarska. Z televize mně volali, abych sedl do auta a jel rychle do Prahy. Václav Černohorský už nasedal do letadla směr Kyjev a já jen přeseďl do připraveného auta a odjel jsem na Ukrajinu. Domluvíme se anglicky a ruštinu ze školy jsem oprávil velmi rychle – na Ukrajině se hodila. První tři dny jsme strávili ve Lvově, kde jsme točili odjezdy vlaků a autobusů s dětmi a ženami, které prchaly před válkou. Pak

jsme se po dálnici vydali na Kyjev. Už to byla hodně nejistá cesta, protože Rusové Kyjev obklíčili a ostřelovali Žitomir, který je na hlavní cestě ze Lvova na Kyjev. Do Kyjeva jsme přijeli 1. března a zůstali tam pětadvacet dní.

Jaké pro vás bylo ocitnout se uprostřed války?

Točil jsem už válečný konflikt v Náhorním Karabachu, ale na Ukrajině to bylo úplně jiné. Tam se totiž válečný konflikt odehrává v kulisách 'Západu'. Kyjev je moderní evropské město – čisté a obrovské, s novými domy, mrakodrapy a obchodáky. Je prostě podobný jiným evropským metropolím. Byl jsem tím zaskočený, protože pro mne to bylo, jako kdybych točil válku v Praze.

Jak takové město v době války funguje?

Bylo vylidněné. Odešly z něj asi dvě třetiny obyvatel – především ženy, děti a staří lidé. Nejen v Kyjevě, ale na celé Ukrajině se snaží, aby fungoval internet, díky němu mohou být rodiny ve spojení a novináři mohou o průběhu války informovat. Ulice Kyjeva jsou prázdné, obchody zavřené. Funguje jen to nejnútnejší – lékárny a obchody s potravinami, kde však bylo někdy těžké sehnat chleba nebo pitnou vodu. Všude jsou check-pointy.

K čemu slouží?

Jsou to hlídková stanoviště, obsluhují je vojáci nebo členové domobrany a pouštějí lidi do příslušné oblasti. Není dobré se jim vyhýbat. U každého check-pointu jsme museli zastavit, oni nám prohlédli auto a prolustrovali nás a teprve potom nám dali povolení jet dál. Když nezastavíte a nepožádáte o povolení, mohou vás brát jako diverzanta a začít střílet. To se na Ukrajině novinářům také stalo. Může totiž přijet někdo, kdo má v autě bombu nebo hledá prezidenta Zelenského... Prostě si musejí dát pozor, koho pouštějí.

Jak se k vám Ukrajinci jako k novinářům chovali?

Mimo Kyjev lidé většinou neumí latinku, takže jsme jim museli nejprve vysvětlovat, co znamená nápis PRESS na našich vestách. Když ale Ukrajinci zjistili, že jsme novináři, chtěli nám všechno říct. Byli jsme pro ně ti, kteří mohou světu ukázat, co se

Pavel Němeček na Ukrajině také fotil. „Jsem přeci původní profesí fotograf. Musel jsem fotit ale jen mobilem, fotoaparát už se mně k výbavě kameramana nevešel,“ podotkl. Tento snímek vznikl v době, kdy Irpiň ostřelovali Rusové. Lidé z města mohli do relativně bezpečného Kyjeva odejít jen po jediné cestě, která vedla po zbytku mostu přes řeku Irpiň. Most zničily ukrajinské síly, aby se po něm ruská technika nedostala do Kyjeva. Lidem z Irpině při evakuaci pomáhali vojáci, dobrovolníci i zdravotníci.

Foto: Pavel Němeček

u nich děje. A také k nám byli velmi pohotiví, nabízeli nám jídlo i nocleh.

Cítili jste se jako novináři v bezpečí?

Mají platit Ženevské konvence, podle kterých je novinář chráněn, když má na sobě modrou helmu a modrou neprůstřelnou vestu s nápisem PRESS. To ale na Ukrajině neplatí. V okamžiku, kdy Rusové stříleli po civilistech, jsme si i my uvědomovali, že jsme na ráně jako jedni z prvních. Jsme ta 'propaganda', která 'lže' Západu. Za dobu, kdy my jsme byli na Ukrajině, umřelo dvanáct novinářů.

Museli jste tedy zvažovat, jak moc jste ochotni riskovat?

Ano, skoro každý večer, když už jsme měli odeslané reportáže, jsme se bavili, kam až chceme další den jít. Stává se totiž, že chcete jít pořád dál a dál, přestane se bát, ztratíte 'morál' ke strachu. Máte přece neprůstřelnou vestu a přilbu, to místní nemají, takže máte pocit, že i když se bude střílet, vám se nic stát nemůže. Chtěli jsme točit příběhy lidí, nejen záběry z hotelu na rozbombardované domy, ale i tak jsme se vždy museli domluvit

na hranici, kterou už nepřekročíme. Tu bylo nutné si stanovit i kvůli důvěře, kterou v nás vložili naši blízcí, kteří věří, že budeme opatrní a vrátíme se živí. A také jsme občas museli zvažovat, co vše do reportáže zařadíme, abychom naše rodiny zbytečně nevystrašili.

Jaké silné okamžiky jste zažili a natočili?

Ocitli jsme se hodně blízko smrti. Viděli jsme muže zastřeleného vojáky jen tři sta metrů od místa, kde už by byl relativně v bezpečí, vedle jeho ruky ležel mobil. Točili jsme v okamžiku, kdy muž odstřílel ruský tank. Viděli jsme hodně mrtvých ruských vojáků v Buči. Natačili jsme se s mužem, který stál před svým hořícím domem, zachytili jsme evakuaci obyvatel Irpině, jejichž jediná cesta do relativně bezpečnějšího Kyjeva vedla přes zbytky mostu. Točili jsme ale i prezidenta Zelenského na tiskové konferenci po setkání s naším premiérem Petrem Fialou a premiéry Polska a Slovinska. Ze všech reportáží je patrné, že Ukrajinci jsou velmi odhodlaní, jdou obětovat svůj život a vědí proč.

Po návratu z Ukrajiny objíždíte školy a besedujete se studenty a žáky...

Tolik jich zase není, na besedy jezdím jen ve volném čase, když nejsem v práci. První besedu jsem měl na škole svého syna, byl jsem také na 20. základní škole v Plzni nebo jsem besedoval se studenty žurnalistiky a na některých dalších základních i středních školách a gymnáziích. Žáci a studenti se hodně ptali. Mnozí z nich hledají informace pouze na sociálních sítích, ne ve věrohodných médiích, které musejí pracovat s důvěryhodnými zdroji a své informace ověřovat. Takže se ptali nejen na válku na Ukrajině, ale i na to, jak média fungují.

Co vás čeká v nejbližší době?

O přednášky na školách je zájem, takže jich ještě několik absolvuji. Zhruba v polovině května bychom se s Václavem Černohorským měli vrátit na Ukrajinu. A v létě mám nastoupit do Turecka. Už jsem tam byl a na Grand Bazaaru ve Starém Městě v Ankaře je pán, který sice nikdy nebyl v Čechách, ale česky umí plynule, domluvil jsem se s ním, že mě bude doučovat turečtinu. (haj)

Město Plzeň pomáhá ukrajinským dětem

V souvislosti s příchodem uprchlíků z Ukrajiny do Plzeňského kraje se pracovníci orgánu sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Plzně (OSPOD) intenzivně spolupodílejí na řešení situace nezletilých dětí, které k nám přijely bez doprovodu rodičů nebo jiných zákonných zástupců. Téměř denně řeší konkrétní situace přichozích dětí přímo v Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině (KACPU) a následně v případě potřeby těmto dětem a jejich doprovodu poskytují potřebné informace a pomoc. Nejčastěji se jedná o případy, kdy Ukrajinci, kteří v ČR žijí a pracují již delší dobu a mají zde vhodné podmínky pro přijetí, berou k sobě děti ze širší rodiny nebo sousedství. Další velká skupina jsou dospělí, kteří byli nuceni opustit Ukrajinu a vzali s sebou po dohodě s jejich rodiči i jejich děti. Doposud byla orgánem sociálně právní ochrany dětí řešena situace několika

nezletilých, kteří přijeli do Plzně sami, bez doprovodu dospělé osoby a bez kontaktu na někoho známého v Plzni. Těmto dětem pracovníci OSPOD zajistili okamžitou pomoc a podporu.

„V prvním případě se jednalo o chlapce z Charkova, kterého se nám podařilo ubytovat v Domě na půli cesty BOJKA ve spolupráci s Krajským úřadem Plzeňského kraje a Střediskem křesťanské pomoci. Společně s jejich sociálními pracovníky usilujeme o postupné začlenění nezletilého do společnosti, včetně možnosti jeho dalšího studia,“ uvedla Eva Schafferová z Odboru státní sociální péče Magistrátu města Plzně.

Vzhledem k této první zkušenosti začal odbor aktivně řešit ubytovací možnosti pro přichozí mladistvé bez doprovodu. Ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem, pobočkou v Plzni, se

Violetta Kovalenko do Plzně uprchla z bombardovaného Mariupolu. Nastoupila ke studiu na plzeňské konzervatoři a už také v Plzni vystupovala na koncertech.

Zdroj: OSPOD

podarilo zajistit dvě vybavené garsoniery. Potravinovou a materiální pomoc pro tyto mladistvé poskytli Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně.

„Aktuálně máme v evidenci více než 100 nezletilých dětí, které k nám přijely bez doprovodu rodičů nebo jiných zákonných zástupců. Péči o tyto děti zajišťují jejich známí nebo vzdálenější příbuzní, kterým náš odbor poskytuje potřebné poradenství, pomoc a podporu pro naplnění nejlepšího zájmu dítěte,“ doplnila Svata Glancová, vedoucí Odboru státní sociální péče Magistrátu města Plzně.

„Na konci března nás do KACPU přivolali k řešení situace nezletilé 16leté Violetty Kovalenko, která se v Plzni ocitla bez doprovodu a jakékoli podpory. Během velmi krátké doby se nám podařilo zajistit jí záze- mí ve vhodném rodinném prostředí a navazující studium na Plzeňské konzervatoři,“

informovala Martina Halámková ze zmíněného odboru.

„Do Plzně jsem přijela sama z Mariupolu. Před odjezdem jsem s rodinou byla 14 dní ve sklepě, kde jsme se schovávali před bombardováním. Známý nabídl mé matce jedno místo v autě. Matka s babičkou řekly, že mám odjet. Na zabalení jsem měla pouze 20 minut. Stihla jsem si s sebou vzít jenom doklady a nějaké teplé oblečení. Po čtyřech dnech na cestě s několika přestupy jsem se ocitla v Plzni, kde mi všichni pomáhají. Jsem vděčná za to, jak mě všichni podporují. Vůbec jsem nedoufala, že tady budu moct pokračovat ve studiu zpěvu,“ svěřila se Violetta Kovalenko.

Pracovníci Odboru státní sociální péče Magistrátu města Plzně děkují všem, kteří se podílejí na řešení tíživé situace ukrajinských dětí.

Plzeň bude v červnu loutkářská

Město si připomíná jubilea významných plzeňských loutkářů, v červnu je oslaví velkými akcemi, jako jsou Loutkové Slovaný a tradiční Skupova Plzeň

LOUTKOVÉ SLOVANÝ

Trnkovo předměstí Skupovy Plzně

4. 6. 2022

Jiráskovo náměstí

10:00 – V.O.S.A. Theatre – **průvod** začátek průvodu u Bazény Slovaný

11:00 – Dřevěné divadlo – **Aladinova kouzelná lampa**

12:30 – Divadlo V Boudě – **Kašpárkovo varieté**

13:30 – Mlynář a Jelen – **Rootstown**

15:00 – TEArTR Rajdo – **Karkulka červená**

16:30 – Jihočeské divadlo ČB – **Pohádkový Džubox**

17:30 – Teatro Minomushi – **Jak silák Iwami Jutaro porazil sněžného obra Hi-Hi**

19:30 – Divadlo Alfa – **Tři mušketýři**

21:30 – Jiří Trnka – **Staré pověsti české** projekce

10:00 - 18:00 – WORKSHOPY

- Dřevěná dílna Bány Hubené
- Výroba loutky – Muzeum loutek Plzeň
- Animační dílna Animánie
- Výtvarná dílna Nadace Proměny

Komentované prohlídky kostela Panny Marie Růžencové a klášterní zahrady ve 12, 14 a 16 hodin. Změna programu vyhrazena.
Na Jiráskově náměstí bude zajištěno občerstvení pro děti i jejich rodiče.

www.jiraskovonamesti.plzen.eu

Trnkovo předměstí: Slovaný ožijí loutkami

Výjimečný prolog loutkářského festivalu Skupova Plzeň v sobotu 4. června oživí Jiráskovo náměstí. Návštěvníky čeká průvod, divadelní představení nejen pro děti, animační i loutkový workshop nebo večerní produkce. Akci Loutkové Slovaný – Trnkovo předměstí Skupovy Plzně pořádá město Plzeň společně s Nadací Proměny Karla Komárka a Městským obvodem Plzeň 2-Slovaný na Jiráskově náměstí a v klášterní zahradě u kostela Panny Marie Růžencové.

„Loutkové Slovaný zahájíme průvodem s velkou loutkou a chůdai z uskupení V.O.S.A. Theatre. Vyjdeme v 10 hodin od Bazény Slovaný, po Koterovské a Táborské ulici půjdeme až na Jiráskovo náměstí, kde budou připraveny dvě scény. Od 11 hodin se mohou diváci těšit třeba na plzeňské Loutkové divadlo V Boudě s Kašpárkovým varieté, divadelníky Malého divadla z Českých Budějovic a jejich Best of pohádkový Džubox či japonské Teatro Minomushi s představením Jak silák Iwami Jutaro porazil sněžného obra Hi-Hi. Večer program vyvrcholí představením slavných Tří mušketýřů Divadla ALFA. Program uzavře projekce Trnkových Starých pověstí českých od 21:30 hodin v klášterní zahradě,“ přiblížila program Marcela Mašinová, produkční celé akce.

Po celý den budou probíhat v prostoru před kostelem dílny pro děti. V dílnách Bány Hubené či Muzea loutek si zájemci mohou sami vyrobit loutku, nebude chybět ani díl-

na Animánie. Lidé se také mohou vydat na komentované prohlídky kostela.

Nadace Proměny Karla Komárka společně se spolkem Pěstuj prostor připravuje také informační výstavu k projektu obnovy Jiráskova náměstí obohacenou o řešení modrozelené infrastruktury. Výstava bude instalována na místě probíhající akce a bude k vidění po celé léto.

„Kromě toho, že chceme upozornit na potenciál Jiráskova náměstí před samotnou obnovou prostoru, je toto místo a jeho blízké okolí spjata s loutkářstvím. Navíc si letos připomínáme významná výročí Jiřího Trnky, Josefa Skupy, Karla a Ludvíka Novákových. Právě Jiří Trnka se narodil před 110 lety na slovenském Petrohradě v Houškové ulici 27,“ uvedla Jana Komišová, vedoucí magistrátního odboru prezentace a marketingu, který akci za město koordinuje.

Vstup na akci je zdarma, na Jiráskově náměstí bude možné zakoupit po celý den občerstvení.

Kompletní program najdete na webu www.jiraskovonamesti.plzen.eu (red)

nadace
proměny
Karla Komárka

Město Plzeň

Výstava bude o loutkářské minulosti i současnosti

Výstava **Plzeň loutkářská** bude k vidění po celý měsíc červen před Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje ve Smetanových sadech. Je věnována nejen loutkářské tradici plzeňského regionu, ale také významným výročím loutkářských osobností, např. Josefu Skupovi (130 let od narození a 65 let od úmrtí), Jiřímu Trnkovi (110 let od narození) a Karlu a Ludvíku Novákovým (160 let od narození Karla a 55 let od úmrtí Ludvíka Nováka, loutkářů a spolupracovníků J. Skupy). Opominuta nebude ani loutkářská současnost, a to nejen prostřednictvím informací o Divadle ALFA a festivalu Skupova Plzeň či činnosti Muzea loutek, ale také vzhledem do působení významných lokálních amatérských loutkářských spolků, např. Loutkového divadla V Boudě, Špalíčku, Strípku a dalších.

Loutkářství v Plzni i celém regionu je významným kulturním fenoménem a kontinuita loutkářské tradice na západě Čech stále pokračuje. Město Plzeň se v roce 2014 připojilo k nominaci prvku Českého a slovenského loutkářství k zápisu do Reprezentačního seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Loutkářství na Slovensku a v Česku uspělo a bylo zapsáno do světového dědictví UNESCO dne 1. prosince 2016.

Na festival přijedou loutkáři z Evropy i Japonska

Skupova Plzeň nabídne od 8. do 12. června více než 30 českých i zahraničních novinek, inscenací s původními loutkami Skupy a Trnky, unikátní japonský fokus i světové setkání loutkářů.

Pestrý program 34. ročníku mezinárodního festivalu loutkového a alternativního divadla připomene kulatá výročí slavných osobností neodmyslitelně spjatých s Plzní, Jiřího Trnky a Josefa Skupy, uvítá světové setkání loutkářů, nabídne na 50 představení, koncertů a workshopů a chystá i zcela unikátní fokus na japonské loutkářství. Páteř festivalu tvoří soutěž profesionálních loutkových divadel z České republiky a ze Slovenska, která vyvrcholí v neděli 12. června slavnostním udělením cen v pořádajícím Divadle ALFA.

Soutěžní program

Soutěžní program přinese to nejlepší z českých i slovenských scén. Mimo jiné výjimečné představení Bratří naděje Divadla Minor o osudech loutkářské rodiny Kopeckých, nejnovější verzi Mauglího Bratislavského bábkového divadla, kouzelně zpracovanou loutkovou Prodanou nevěstu Divadla loutek Ostrava, plzeňská představení Pozor, Zorro! a Putování dobrého Hanse Böhma Evropou nebo působivou inscenaci Divadla Continuo Hic sunt dracones.

Kromě soutěže nabídne letošní 34. ročníku návštěvníkům i špičkové hostující

Divadlo Spejbla a Hurvínka připravuje pro festival Skupova Plzeň speciální inscenaci s historickými loutkami, které vytvořili významní loutkáři Josef Skupa, Jiří Trnka a Karel a Ludvík Novákoví, jejichž výročí si letos Plzeň připomíná. Zdroj: Skupova Plzeň

soubory ze Španělska, Polska nebo Belgie. Bude mezi nimi i přední belgické divadlo Gare Centrale v čele s výbornou herečkou Agnès Limbos, která v minulosti spolupracovala například s českými mimy Bolkem Polívkou či Tiborem Turbou.

Významná výročí

Speciální program připomene 130. výročí narození zakladatele moderního českého

loutkového divadla Josefa Skupy a 110 let od narození velmistra českého loutkářství Jiřího Trnky. Divadlo Spejbla a Hurvínka, jehož archiv obsahuje stále loutky, které v minulosti Trnka a Skupa vytvořili, uvede exkluzivně pro Skupovu Plzeň novou inscenaci Ó loutky, jaká vášeň s původními marionetami. V ulicích Plzně bude k vidění vzpomínková výstava, kterou společně s festivalem připravuje město Plzeň.

Hvězdy z Japonska

Japonský fokus, který pořadatelé připravují přes čtyři roky, uvede hvězdu japonského stylu kuruma bunraku Koryu Nishikawu V., současnou experimentální loutkářku Miyako Kurotani, jednoho z nejlepších japonských herců s marionetou Koichi Iimuro nebo výjimečného herce a režiséra Kusunoki Tsubame s tradiční pohádkou Myší sumo. Japonští herci se setkají také s diváky a odbornou veřejností.

Prestížní zasedání loutkářů

Festival hostí i dvě významná odborná setkání. Zatímco konference Tradice českého loutkářství seve do Západočeského muzea v Plzni odborníky a vědce z českého prostředí, na zasedání exekutivy Světové loutkářské asociace v rámci festivalu přijede přes 20 loutkářských hvězd a odborníků z celého světa.

„Velkou poctou je pro nás zasedání výkonného výboru Světové loutkářské asociace UNIMA. Pro zasedání je vždy vybrán jeden ze světových festivalů a tento výběr je velmi prestižní. Na zasedání přijedou významní loutkáři, akademici nebo ředitelé festivalů ze všech kontinentů. I díky tomu pak půjde zpráva o festivalu a o situaci na poli českého loutkového divadla do celého světa,“ uvedl ředitel festivalu Skupova Plzeň a také ředitel pořádajícího Divadla ALFA Jakub Hora.

Vstupenky už jsou v prodeji

Festival nabídne také několik koncertů a výstavu v Muzeu loutek. Součástí Skupovy Plzně bude i loutkářský program na letošním Slow marketu v sobotu 11. června na nádvoří Plzeňského Prazdroje.

Centrem 34. Skupovy Plzně bude Divadlo ALFA na Rokycanské třídě, představení a další akce se budou kromě prologu na Jiráskově náměstí odehrávat i v Moving Station, DEPO2015, na Malé scéně Nového divadla a v Muzeu loutek. Vstupenky na představení jsou v prodeji od 2. května.

Více na www.skupovaplzen.cz. (red)

SOUTĚŽ SE SKUPOVKOU:

Dobrodružný a zábavný příběh Divadla ALFA **Odysseus** zavede diváky Skupovy Plzně 11. června do světa řeckých bájí a pověstí.

Soutěžní otázka: **Odkud se chytrý a listivý Odysseus vrací ke své rodině?**

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž se Skupovkou na adresu redakce nebo na e-mail soutez.radnicnilisty@plzen.eu do 20. května. Správná odpověď v dubnové soutěži s DJKT byla Martin Stránský. Uspěla Jaroslava Traxmandlová.

Talentovaní hudebníci jsou Plzeňští Orfeové

Nadace 700 let města Plzně poslední březnový den v obřadní síni historické budovy radnice slavnostně předala ceny Plzeňský Orfeus 2021 a Plzeňský Orfeus junior 2021, které uděluje mladým studentům za úspěchy v oblasti vážné hudby. Cenu Plzeňský Orfeus získali **Michal Švec** (první snímek vlevo) z Konzervatoře Plzeň – operní zpěv, třída Svatavy Luhanové, a **Hana Matějková** (první snímek vpravo) ze ZUŠ T. Brzkové Plzeň – akordeon, třída Petry Křížkové. Plzeňský Orfeus junior 2021 patří **Šimonu Váhalovi** (druhý snímek vlevo) ze ZUŠ B. Smetany Plzeň, Pražská konzervatoř – trubka, třída Ondřeje Michalce, **Adamu Slunečkovi** (druhý snímek uprostřed) ze ZUŠ Sokolovská Plzeň – kytara, třída Hany Trnkové, a **Tereze Knoblochové** (druhý snímek vpravo) ze ZUŠ B. Smetany Plzeň – harfa, třída Bohuslavy Klableňové. Nadace toto ocenění uděluje od roku 2004. Foto: 2x Hana Josefová

Svět hudby je fascinující

Cyklus **Fascinující svět hudby**, který již řadu let souborně představuje díla vynikajících skladatelů napříč dějinami i proveniencemi, bude pokračovat v Plzni také v roce 2022. Cyklus, který pořádá spolek Koncerty Plzeňsko, zahájí v sobotu 4. června v katedrále sv. Bartoloměje koncert amerického univerzitního smíšeného pěveckého sboru **Augustana choir** z Davenportu, který provede díla mistrů od baroka k romantismu včetně anglo-amerických autorů. Při další akci, která se uskuteční ve čtvrtek 23. června v 19 hodin v kapli sv. Barbory Muzea církevního umění ve Františkánské ulici, uvede muzikolog, dirigent a flétnista **Jakub Kydlíček** se svými kolegy projekt **Sola musica antologia**. Na koncertě, který je spojený s poutavou přednáškou, bude představen vývoj hudby od 13. století po současnost v širokém historickém kontextu. Součástí večera bude také prohlídka historických nástrojů a notového materiálu. Další část cyklu se bude konat ve druhé polovině roku.

Zveme veřejnost k diskusi o cyklo dopravě v Plzni

Participativní Plzeň

www.svsmp.cz

24. května 2022
Moving Station,
od 17 do 19 hodin
Koperníkova 574/56,
301 00 Plzeň

Téma: Budoucnost cyklo dopravy
Využíváte v Plzni kolo jako dopravní prostředek? Jak se Vám jezdí? Nejste spokojeni? Máte návrhy ke zlepšení? Co by se muselo změnit, abyste začali jezdit do práce na kole/čkáčích?

Setkání s veřejností se koná díky společnému projektu Podpora participace v Plzni, který realizuje Centrum pro komunitní práci západní Čechy ve spolupráci s JOHAN, z. ú. a městem Plzeň. Po odborné stránce spolupracuje Úsek veřejné dopravy a cyklo dopravy Správy veřejného statku města Plzně jako zpracovatel generelu. Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund. Program je financován z Fondu EHP a Norska. Více o projektu na www.cpkp-zc.cz.

Isolanda Lichtenstein Norway

Active citizens fund

Nadace OSF

Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Správa veřejného statku Plzeň

Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Lidé diskutují o dopravě v Plzni

Město Plzeň připravuje plán rozvoje veřejné dopravy s výhledem do roku 2040, takzvaný **Generel veřejné dopravy**. Záměrem dokumentu je vytvořit vizi, jak se bude veřejná doprava rozvíjet v dalších desetiletích.

V rámci jeho příprav město ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci západní Čechy a organizací Johan uspořádalo v Moving Station na Jižním Předměstí sérii setkání s obyvateli Plzně a diskuze o tom, jaká je jejich zkušenost s cestováním veřejnou dopravou.

Zpracovatelé Generelu veřejné dopravy tak získali mnoho podnětů, návrhů ke změnám a také příkladů dobré praxe. Společným jmenovatelem všech setkání byla témata bezpečnosti, ekologie a poměr automobilové dopravy a dopravy hromadné, pěší a cyklistické. Hosté sdíleli své zkušenosti z cestování po městě a přicházeli s konkrétními návrhy, jak situaci zlepšit. Pozitivně kvitovali proměnu infrastruktury u hlavního nádraží, v Šumavské a Americké ulici, také vznik přestupních uzlů. Vytipovali místa, na která je důležité se zaměřit, například na náměstí Generála Píky, Francouzskou třídu nebo Částkovu ulici.

Podle Jiřího Kohouta, vedoucího dopravního oddělení PMDP (Plzeňských

městských dopravních podniků), je zřejmé, že lidé chtějí veřejnou dopravou jezdit rychle, přesně a v návaznosti a přitom si snadno zakoupit jízdné.

Poznatky z debat o veřejné dopravě odborníci zapracují i do připravovaného **cyklogenerelu**. Jedním z jeho důležitých cílů je schválení pravidel k postupnému vytvoření sítě hlavních tras, které umožní rychlejší dopravu cyklistům zejména pro denní dojíždku do zaměstnání či škol. „V této oblasti již Správa veřejného statku města Plzně (SVSMP) hledá řešení a spolupracuje se školami, které mají zájem a chtějí cyklistiku jako druh dopravy do školy svým žákům nabídnout. V loňském roce jsme umístili cyklostojany před 11. a 26. základní školou – Šedivku a Růžovku, letos máme připraveno dvě stě dalších. Se školami mluvíme i o praktických věcech, jako je například kolárna přímo ve škole,“ doplnil Jan Hakl, vedoucí úseku veřejné dopravy a cyklo dopravy SVSMP. Zvýšení komfortu pro cyklisty by měl přinést také systémový přístup v parkování kol i řešení značení objížďek. I k připravovanému cyklogenerelu se může vyjádřit veřejnost na otevřené debatě, která se v Moving Station koná 24. května. (red)

Gymnázium slaví. Blíží se Křížík Fest

Plzeňské Gymnázium Františka Křížíka (GFK) si v tomto školním roce připomíná 30 let od svého vzniku. Oslavy vrcholí jednodenním hudebním festivalem **Křížík Fest**, který se koná v sobotu 11. června v areálu DEPO2015. Během open air festivalu vystoupí na hlavní scéně **Barbora Poláková s kapelou, David Koller, Tata Bojs** nebo **Xindl X**. Na druhé scéně bude rádit DJ s Jirkou Pelnářem, kapela Pestalozzi, Poitin a další. Vstupenky jsou již v prodeji, 20 korun z každého prodaného lístku daruje GFK Nadaci pro transplantaci kostní dřeně, která letos slaví také třicátiny. Více informací na www.krizikfest.cz.

Vzpomenou na básníka Hrubého

Přesně v den, kdy by básník Josef Hrubý oslavil 90. narozeniny, tedy 10. května, pořádá Knihovna města Plzně v Polanově síni vzpomínkové setkání na tohoto ceněného literáta. Pořadu s názvem **Pohrubci** se zúčastní řada osobností z oblasti literární, hudební i výtvarné.

Evropský den sousedů dá příležitost k setkání s uprchlíky

Tradiční komunitní akce **Evropský den sousedů** je od roku 2014 příležitostí pečovat o dobré sousedské vztahy. Letos proběhne od pátku 27. do neděle 29. května. Nabídnou program pro veřejnost v programových ohniscích v pátek a sobotu odpoledne, sobotní sousedské večere i komentované procházky v průběhu neděle.

Letošní ročník s sebou nese téma ukrajinských uprchlíků, kteří jsou našimi novými sousedy ve městě. „Svoji novou adresu si často nevybrali a nikdo neví, jak dlouho budou čekat na návrat domů. Pojďme jim to čekání trochu zpříjem-

nit a pozvat je mezi sebe. Pro mnohé to bude příležitost k rozptýlení, pro jiné to ale může být důležité navázání kontaktů v nové zemi,“ vyzývají organizátoři. Krom každoročních programových ohnisek se také připravují, ve spolupráci s organizacemi pečujícími o uprchlíky, i nová

místa, která nabídnou program a zároveň příležitost právě pro setkání lidí z Ukrajiny. V rámci komentovaných procházek proběhne zdarma nedělní odpolední procházka tlumočená do ukrajinštiny zaměřená na obecné seznámení s městem. Hlavní výzva ale směřuje přímo k pořadatelům sobotních sousedských večerů, Plzeňanům, kteří již podeváté ukážou, že nejsou lhostejní ke svému okolí a každoroční setkání letos otevrou i svým novým sousedům. Evropský den sousedů je příležitostí právě pro taková setkání. Konkrétní program na www.evropskyden-sousedu.cz. (red)

DEPO2015 bude patřit zahradám

O víkendu 21. a 22. května zavítají do plzeňského areálu DEPO2015 zahradní architekti, renomovaní odborníci i lidé, kterým se zahrada stala celoživotním hobby, aby se podělili o své cenné zkušenosti.

Na každý víkendový den je v časech od 10 do 13 a od 14 do 18 hodin připraveno sedm přednášek uspořádaných do tematických bloků. Návštěvníci se dozvědí, co je nutné promyslet před založením zahrady, jak proměnit trávník v květnatou louku, jaké jsou hlavní zásady permakultury (zahrada, která tvoří samostatně se obnovující systém bez zásahů, jako jsou např. postřiky proti škůdcům nebo plení)

nebo co to znamená starat se o přírodní zahradu. Neděle bude zaměřena na praktické informace o zeleninové zahradě, zakládání trvalkových záhonů, vhodných rostlinách do truhlíků nebo zužitkování jedlého plevele.

Tržnice DEPO2015 se promění ve SWAP – bezplatnou měnirnu rostlin. A otevřena bude také zahradnická poradna. V sobotu s odborníci na přírodní zahrady Alenou Gajduškovou, v neděli s Vlastimilem Šindelářem, zkušeným zahradníkem z Teplé. Více o programu a vstupném na www.depo2015/nase-projekty/o-zahrade. (red)

Loosovy interiéry lákají na kulturní program

Významný turistický cíl zve na kulturní akce a od dubna také na nedělní prohlídky

V Plzni se dochoval unikátní soubor bytových realizací od světoznámého architekta Adolfa Loose. Návštěvníci se mohou vypravit na dva pravidelné prohlídkové okruhy – byty Voglových a Krausových a Brummelův dům. Příspěvková organizace města Plzeň-TURISMUS navýšila termíny prohlídek a zve také na kulturní pořady v těchto interiérech.

„Od dubna se zájemci mohou na tyto trasy kromě pátku a soboty vydat i v neděli,“ uvedla Anna Gaierová, která má v organizaci Plzeň-TURISMUS projekt Adolf Loos Plzeň na starosti. Další možnosti, jak si užít výjimečnost Loosových plzeňských realizací, jsou kulturní akce. Přednášková sezona začala už v dubnu povídáním Petra Poláka – dvorního fotografa Loosových plzeňských interiérů. Pokračuje 5. května přednáškou Mileny Hasalové **Evropa v módě – odívání starého kontinentu** v bytě Krausových v Bendově ulici, kde se 2. června koná také přednáška Karla Zocha, vedoucího Odboru památkové péče Magistrátu města Plzně, na téma **Loosovy principy navrhování a rozdílné přístupy k restaurování jeho realizací**.

„Vloni jsme nabídku rozšířili o příležitostnou trasu, která zahrnuje dva dosud nezrekonstruované Loosovy interiéry – byt rodiny Huga Semlera na Klatovské 19 a apartmán Richarda Hirsche v Plachého 6. Tato prohlídková trasa je otevřena většinou jedenkrát do měsíce,“ doplnila Anna Gaierová a upozornila, že právě v bytě Huga Semlera se budou konat mimořádné prohlídky 7. května v rámci Slavností svobody a také speciální audiovizuální program **Adolf Loos v jiném světle**, který je naplánován na 27. května v rámci **Plzeňské muzejní noci** (k ní se mimo jiné připojí např. také Západočeské muzeum, Západočeská galerie, Pivovarské muzeum, Galerie města Plzně, Patton Memorial Pilsen a další). Tyto speciální komentované prohlídky umožní poznat unikátní architekturu v docela jiném světle. Světelné efekty v režii ateliéru Multilab plzeňské Sutnarky citlivě vyzdvihnou jedinečné prvky interiéru a umocní jejich působivost, čímž zároveň vzdají hold Loosově výjimečné tvorbě.

Termíny prohlídek v plzeňských Loosových interiérech zájemci najdou na portálu **Plzeňská vstupenka. (red)**

Loosovy interiéry jsou jedním z nejznámějších plzeňských turistických cílů. Organizace Plzeň-TURISMUS rozšířila nabídku prohlídek a pořádá v nich také kulturní pořady. Zdroj: Plzeň-TURISMUS

Plzeňské dvorky opět uvítají návštěvníky

Nadace 700 let města Plzně pořádá už **poslední oblíbenou akci Plzeňské dvorky, která představuje známá i méně známá zákoutí Plzně. V sobotu 14. května od 10 do 18 hodin budou otevřeny na tři desítky dvorků.**

Takovéto zákoutí nabízí dvorek v Pražské 5. Zdroj: Plzeňské dvorky

„Všechny dvorky si mohou zájemci procházet volně a ti zvidavější mohou absolvovat trasu i s průvodci. Komentované okruhy budou tři. **Západní** povede od Klatovské 26 po Park Miroslava Horníčka, **Centrum** po historickém jádru města a **Petrohrad** opět zavede na zajímavé ad-

resy v této čtvrti,“ uvedla ředitelka pořádající nadace Alena Kozáková. Vstupenky za 100 korun na komentované prohlídky

jsou už v prodeji v Muzeu strašidel. Proběhnou také komentované prohlídky podzemí v Prešovské 7, volné časové vstupenky si zájemci už mohou vyzvedávat na této adrese od 2. května. Zajímavostí programu bude např. možnost prohlédnout si nedávno objevenou středověkou studnu na nádvoří domu Sedláčkova 15. Z nových adres pozvou organizátoři např. do Velešlavínovy 10, na Klatovskou 26 či na náměstí Republiky 22. Na některých dvorcích bude také doprovodný program, např. hudební vystoupení či výstavy. Více na www.plzenskedvorky.cz. (red)

Zahrada Měšťanské besedy zve na letní program

Americká kapela Postmodern Jukebox patří k nejoblíbenějším hudebním tělesům svého druhu na světě. Repertoár zahrnuje ty největší popové a rockové hity ve swingově-jazzových aranžích. „Nenechte si ujít párty roku, což tenhle koncert bezesporu bude!“ pozvala na nebyvalou podívanou, která se uskuteční 17. června, manažerka kulturních akcí v Měšťanské besedě Hana Rendlová. Tato parta rozjuchaných amerických hudebníků odstartuje letní program, který zahrnuje na dvě desítky akcí. K dalším letním hudebním vystoupením pak bude patřit např. koncert kapely Stromboli v původní sestavě, oslava 55. výročí založení kapely Fešáci nebo francouzské šansony v podání Radky Fišarové, s písněmi Petra Hapky pak vystoupí Lenka Nová a další interpreti.

Nevedení zážitek přinese obnovená premiéra legendárního varietního show Divadla bratří Formanů Obludárium. V šapitó, které vyrostlo koncem srpna na zahradě Besedy, se jako obludy představí Kristýna

Obludárium Divadla bratří Formanů zavítá na zahradu Měšťanské besedy na konci srpna. Zdroj: Měšťanská beseda

Boková, Petr a Matěj Formanovi či Petr Píša. V září se pak ve Velkém sále odehraje další představení Divadla bratří Formanů – Aladin. Dalšími letními představeními pak bude např. Výběr z besídek Divadla Sklep, komedie Lordi, Vše o mužích,

Program na záchranu mužů, Kutloch či inscenace Růže pro Algernon s fascinujícím výkonem Jana Potměšila v tragikomickém příběhu mentálně postiženého mladíka. Podrobné informace o programu jsou na www.mestanskabeseda.cz. (red)

Náměstí Republiky rozezná step

Plzeňský festival stepu odstartuje ve čtvrtek 12. května ve velkém stylu pod širým nebem. Stepaři budou nejprve od 16 hodin na různých místech centra překvapovat kolemdoucí ukázkami svých choreografií. Od 17 hodin se jich pak více než stovka představí při společném flash mobu na náměstí Republiky, kde je živě doprovodí plzeňské pěvecké sbory. Festival se po loňském náhradním říjnovém termínu, způsobeném pandemií, opět vrací k původní době konání v květnu. „Bylo to náročné, protože na přípravu jsme tentokrát měli jen šest měsíců, mám ale radost, že se nám po covidové pauze opět podařilo pozvat víc zahraničních hvězd,“ uvedla Kamila Borovská ze Step by step studia, které festival organizuje. Špičkoví stepaři a improvizátoři ze Španělska Guillem Alonso a Roser Font se představí v pátek 13. května od 20 hodin v kavárně DEPO2015 na akci TAP JAM. Spolu s nimi vystoupí i další vynikající stepař Igor Bezdieniezhykh z Ukrajiny. V sobotu 14. května dopoledne zve festival na pěší zónu U Branky, kde se odehrají ukázky stepařských skupin a studií. V plánu jsou také workshopy v DEPO2015. Vrcholem festivalu bude od 19 hodin mezinárodní Stepařská show v Měšťanské besedě, na které vystoupí i několikánásobný mistr světa Švýcar Daniel Borak. Tečkou za festivalem budou nedělní (15. května) workshopy pro pokročilé pod vedením zahraničních hvězd. (red)

Divadlo J. K. Tyla chystá muzikálový festival

Ve dnech 21. až 25. června proběhne v Novém divadle pátý ročník muzikálového festivalu Na scénu!, jehož cílem je seznámit veřejnost s budoucími hvězdami české muzikálové scény a představit nejlepší inscenace uměleckých škol, které vznikly v uplynulém školním roce. Diváci se mohou těšit například na studenty Divadelní fakulty JAMU s hrou současného skotského dramatika Daniela Craiga Jacksona Můj romantický příběh, Mezinárodní konzervatoř Praha předvede absolventské představení My Fair Lady a Konzervatoř Plzeň v koncertním pásmu Pocta sedmdesátkám rozepívá skladby ze čtyř muzikálů 70. let – Chicago, Sugar, Šumař na střeše a Pomáda. Součástí festivalu je i bohatý doprovodný program v podobě pěveckých, hereckých i tanečních workshopů, besed a přednášek pod vedením renomovaných odborníků. Mezi lektory se objeví plzeňští umělci Soňa Hanzlíčková, Jarmila Hruškociová či Lucie Dolejšková. Vstupenky jsou již v prodeji, zájemci o více lekcí či představení mohou využít výhodnějšího vstupného v podobě festivalového pasu.

Metalfest se vrací na Lochotín

Po přestávce v letech 2020 a 2021 se do lochtínského amfiteátru vrací Metalfest Open Air. Tentokrát bude čtyřdenní. Metalová hudba bude nad Plzní burácet od čtvrtka 2. do neděle 5. června. Na 11. ročník festivalu organizátoři pozvali kapely z celé Evropy. Dorazí například němečtí Running Wild, nizozemští Within Temptation či finští Battle Beast nebo slovenská Symfobia.

Sokol má své místo i v Plzni

Druhá polovina 19. století byla obdobím velkého kvasu nejrůznějších spolků, společenství a besed. Snahy o založení plzeňské sokolské jednoty po vzoru pražské vyvrcholily na schůzi dne 18. října 1863, kdy se přítomní zapisovali do členské matricy a vyslechli si stanovky, vypracované MUDr. Vilémem Šelem, velkým propagátorem sokolské myšlenky.

Valná hromada se konala 25. října 1863 v místnostech Hlaholu v Měšťanské besedě za přítomnosti 40 členů. Starostou byl zvolen Vilém Šel (starostou v letech 1863–1866, poté jej vystřídal Hugo Jelínek). Zde byly stanoveny nejen podmínky členství (zápisné, měsíční příspěvky), ale hlavně zde byla řešena otázka tělocvičny, tedy především získání vhodných prostor a nářadí. První návrh majitele a nájemce

Cvičitelství kurzu Sokola vedený Hynkem Pallou. Zdroj: Archiv města Plzně

hostince U Města Hamburku na pronájem taneční síně a přilehlého pokoje nakonec nebyl realizován, a tak byla pronajata dvorana a vedlejší místnost v hostinci U Zlatého anděla v Dominikánské ulici. Bylo pořízeno základní náčiní (činky, hole, nářadí ku skoku a šplhu, žebřík, kladina, kruhy,

visutá hrazda, kůň, koza a hrazda). Cvičení bylo zahájeno 1. prosince 1863 a konalo se třikrát týdně. V následujícím roce bylo na přání členstva pořízeno i šermířské náčiní a byl vyučován šerm.

Sokolové pořádali četné výlety, často společně s Hlaholem. Oba spolky se velmi sblížily a vzájemně se podporovaly. Vzájemné propojení se ještě více utužilo, když se náčelníkem jednoty v roce 1864 stal Hynek Palla, sborníř Hlaholu (náčelníkem Sokola byl zvolen na valné hromadě 10. října 1864, v této funkci setrval do roku 1882). Sokolská cvičení se stávala stále všestrannější, kromě dosavadních se rozvíjela i střelba a jízda na koni.

Od podzimu roku 1865 až do roku 1895 spolek využíval tělocvičnu vyšší reálky ve Veleslavínově ulici a přibývaly další oddíly (plavecký, veslařský, bruslařský, tenisový, turistický, míčových her a táboření). V letech 1892–1896 došlo k výstavbě nové reprezentační budovy. Postupně vznikaly sokolské jednoty na předměstích i v přilehlých obcích, Sokolové se prezentovali na různých veřejných cvičeních i na sokolských sletech.

Činnost Sokola, ač značně utrpěla za obou válek i následně v dobách komunistického režimu, neztratila svoji přitažlivost. Kromě pravidelných aktivit plzeňští Sokolové letos připomenou 160. výročí založení Sokola v Čechách projektem Sokolgy 2022 – Sokolská Plzeň.

Sokolgy 2022 – Sokolská Plzeň

7. a 8. května, 25. ZŠ, Chválenická

20. ročník badmintonového turnaje

14. května od 18 hodin, Hala TJ Lokomotiva

Přehlídka pódiových skladeb - vystoupí cca 1300 sokolů z celé republiky

14. května od 10 do 18 hodin

a 15. května od 10 do 13 hodin, Chvojkovy lomy

Různá vystoupení sokolů, nábor nových členů, plnění úkolů pro získání Sokolského odznaku zdatnosti, start cyklovýletu po plzeňských vrcholech a další

V mázhauzu plzeňské radnice je během května k vidění výstava Sokolové v Plzeňském kraji

Lékař Vilém Šel byl u zrodu plzeňského sokola

Vilém Šel (v matrice narozených uváděn jako Wilhelm Carl Adolf Schelle) se narodil 14. února 1830 v Plzni jako syn plzeňského měšťana a zednického mistra. Po absolvování obecné školy v Plzni a ve Vídni pokračoval ve studiu na plzeňském gymnáziu, kde se v roce 1848 stal členem studentské legie. Medicínu studoval na lékařské fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, promoval v roce 1855.

Vilém Šel. Zdroj: Archiv města Plzně

Dne 27. května 1856 se v Plzni oženil s Kateřinou Houškovou, dcerou plzeňského měšťana a mistra mydlářského, a z manželství se 13. března 1857 narodila dcera Anna. Od roku 1871 až do své smrti bydlel ve Zbrojnické ul. čp. 325/9.

V Plzni se velmi rychle zapojil do veřejného života. Již v roce 1864 byl zvolen do obecního výboru a v roce 1868 do městské rady.

Z jeho popudu byl v roce 1863 v Plzni založen Sokol a on sám se stal na tři roky jeho prvním starostou. Zpočátku sám řídil cvičení, společně se členy sokolského výboru – plzeňským kaplanem P. Františkem Heroldem a profesorem reálných škol Josefem Vosykou. Brzy však bylo nutné cvičitelský sbor rozšířit. Pro vnitřní neshody se na valné hromadě spolku dne 1. února 1866 Šel starostenství vzdal a nepřijal ani volbu do výboru. Až v roce 1887 na rok přijal funkci místostarosty.

Byl rovněž spoluzakladatelem pěveckého spolku Hlahol (stal se jeho prvním náměstkem starosty), Měšťanské besedy

i Literárního spolku, členem Svobodných střelců (později Lovecký klub) i Českého politického klubu, který sdružoval staročechy i mladočechy a pořádal přednášky politické, historické a podporoval české školství.

V roce 1866 byl členem ošetrovatelského odboru výpomocného výboru plzeňského pro ošetřování raněných vojinů, jehož úkolem byla především snaha o zřízení nemocnice. V roce 1869 se zasloužil o zřízení řádného městského hasičského sboru a stal se jeho inspektorem.

Jako lékař působil v porodnictví a 55 let byl činný jako soudní lékař. V roce 1874 vydal knihu Domácí lékařství, v roce 1893 spisek O střelbě loveckými puškami.

Zemřel 21. prosince 1912 v Plzni ve vysokém věku nedožitých 83 let a byl pohřben do hrobky na plzeňském Ústředním hřbitově. Jeho hrob byl prohlášen čestným hrobem.

2x Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně

SOUTĚŽ Z HISTORIE PLZEŇSKÝCH SPOLKŮ

Jednou z nejvýraznějších staveb v městských sadech je budova sokolovny Sokola Plzeň 1. Byla postavena v letech 1892–1896 v prostoru městských sadů Na Obcizně (následujícího roku byl tento prostor přejmenován na Pecháčkovy sady a v roce 1946 na Sady Emila Štruncy, dnes Štruncovy sady). K jejímu slavnostnímu otevření došlo 9. února 1896, dokončená a předaná veřejnosti byla ale až koncem června téhož roku. Jedná se o dvoupodlažní neorenesanční budovu obdélníkového půdorysu. V přízemí je vestibul, z něhož vede jednoramenné schodiště do předsálí ve zvýšeném přízemí a odtud pokračuje hlavní schodiště do patra. Sál s galeriemi a pódium je v zadní (vyšší) části budovy. Interiéry jsou dosud

Sokolovna Na Obcizně.

Zdroj: Archiv města Plzně

dobře dochovány, sochařská výzdoba průčelí byla v meziválečném období odstraněna, po rekonstrukci v letech 2010–2012 se vstupní průčelí navrátilo do původní podoby. Za budovou jsou umístěna cvičiště. Součástí komplexu byl i sál pro žactvo a do-

rost z roku 1921 podle projektu Hanuše Zápala. Ten byl ovšem po požáru v roce 1994 demolován a dnes ho připomíná pouze obytný domek západně od sokolovny.

Kdo byl autorem původního projektu sokolovny?

- A/ Josef Podhájský
- B/ Rudolf Štech
- C/ firma Müller&Kapsa

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž z historie plzeňských spolků na adresu redakce nebo na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu do 20. května. Správná odpověď v dubnové soutěži byla B/Alois Čenský. Uspěl Václav Živný.

Okénko do úřadu: Oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů

Téměř 23 tisíc vydaných občanských průkazů a 8 tisíc cestovních pasů. To je loňská statistika magistrátního oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů. Ukazuje, že je jedním z nejlépe využitých pracovišť Magistrátu města Plzně (MMP).

„Počet loni vydaných občanských průkazů byl cca o 4,5 tisíce větší než v roce předchozím a cestovních dokladů bylo loni vydáno o 3 tisíce více než v roce 2020,“ uvedl Roman Matoušek, vedoucí Odboru správních činností MMP, pod nějž patří oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů. Uvedl dále, že příjmy ze správních poplatků při úkonech občanských průkazů byly v roce 2021 ve výši přes 1,5 milionu korun, což je půlmilionový nárůst oproti roku 2020, a při úkonech cestovních dokladů přesáhly 4,5 milionu korun. Zde je částka vyšší oproti roku 2020 o cca 2 miliony korun.

„Začátkem března letošního roku jsme zaznamenali extrémní zájem o vyhotovení osobních dokladů, a to především cestovních pasů. Oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů obsloužilo až tisíc klientů za jediný den. Magistrát na situaci ihned reagoval rozšířením objednávkového on-line systému na podání žádostí o cestovní pas, což znamená, že od 15. března je možné se objednat na jakýkoliv volný termín ve službách občanských průkazů i cestovních dokladů a klient bude obsloužen. Prakticky

to znamená, že klient například provede objednávku na volný termín podání žádosti o občanský průkaz, přestože podává žádost o cestovní pas,“ vysvětlil Roman Matoušek a dodal nejnovější statistiku: „Jen za letošní březen bylo vydáno přes tři tisíce cestovních pasů, což je oproti březnu 2019 nárůst o dvě stě procent. Nárůsty jsou patrné i v počtech vydaných občanských průkazů, v březnu jich bylo vydáno více než dva tisíce, což je oproti březnu 2019 o 34 procent více. To se promítlo také ve výši vybraných správních poplatků. Letos v březnu činily téměř 2 miliony korun.“

Úřední hodiny oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů:

Pondělí	8:00 – 18:00
úterý	8:00 – 14:00
středa	8:00 – 18:00
čtvrtek	8:00 – 14:00

Na oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů, které sídlí na náměstí Republiky 16, se lze objednat on-line prostřednictvím aplikace [uradbezcekani.cz](https://www.uradbezcekani.cz).

Pod Odbor správních činností MMP patří kromě oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů také oddělení správní, oddělení dopravních přestupků a oddělení Zprostředkující subjekt ITI. Těmto oddělením se budeme věnovat v dalších číslech Radničních listů. (red)

Oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů, které sídlí na náměstí Republiky 16, vydá ročně více než 30 tisíc dokladů (občanských průkazů a cestovních pasů).

Foto: Martin Pecuch

SOUTĚŽ SE ZOO

Ti, kdo se nyní na jaře vypraví do Zoologické a botanické zahrady města Plzně, se mohou potěšit například pohledem na mládě velblouda dvouhřbého – samička se narodila 13. března. Amfiteátr Lochotín už ožil na šest dní v týdnu dvakrát denně sokolnickými ukázkami, které mají tradici od roku 2006. Ukázky se nekonají v pondělí, za špatného počasí a v případě koncertů mívají náhradní podobu. Od 1. dubna se po zimní přestávce vrátil do provozu plzeňský DinoPark. Návštěvníci tak opět mohou kombinovat návštěvu zoologické a botanické zahrady v různých variantách s DinoParkem. Čtenáři Radničních listů mohou soutěžit o knihu Františka Hykeše s názvem *Cesta k půl milionu návštěvníků*, v níž se dozvědí řadu zajímavostí z plzeňské zoo.

Soutěžní otázka zní: **Jaké zvíře bylo na obálce úplně prvního čísla časopisu Iris v roce 2002?**

- A/ varan komodský
- B/ plameňák chilský
- C/ lev berberský

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž se zoo na adresu redakce nebo na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu do 20. května.

Správná odpověď v dubnové soutěži byla C/správce zoo.

Uspěl Jan Bříza.